

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
Próbna Matura z OPERONEM

Historia
Poziom podstawowy

Listopad 2013

W niniejszym schemacie oceniania zadań otwartych są prezentowane przykładowe poprawne odpowiedzi. W tego typu zadaniach należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest zgodny z podanym schematem, oraz inne poprawne odpowiedzi w nim nieprzewidziane.

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
1.	Np. Kanon przedstawienia postaci (z profilu głowa oraz pas i nogi, ramiona w pełnej szerokości) jest charakterystyczny dla sztuki starożytnego Egiptu. Charakterystyczne przedstawienia bóstw egipskich (Izyda, Horus, Ozyrys, hybrydy antropo- i zoomorficzne). Hieroglify (na malowidle widać pismo egipskie). Widoczne charakterystyczne dla starożytnego Egiptu fryzury, krzyż ankh oraz korona Górnego i Dolnego Egiptu.	3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych elementów	0–3
2.	1. Ateny 2. Macedonia 3. Rzym	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
3.	A. Ateny – świadczą o tym np. widoczny na planie Akropol oraz zamieszczone na planie budowle, Partenon i Erechtejon, które znajdowały się w tym mieście.	2 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi i poprawnego argumentu 1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi i brak podania argumentu lub podanie niepoprawnego argumentu 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi i niepoprawnego argumentu, podanie niepoprawnej odpowiedzi i poprawnego argumentu	0–5
	B. funkcję sakralną/świątynną/religijną	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. 4	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	D. porządek dorycki	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
4.	a) Filip Macedoński	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
5.	A. 31 r. p.n.e.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–3
	B. zwycięstwo Oktawiana	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. a) Grecja	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
6.	A. a) Fenicja	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–3
	B. Np. Kartagina	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. Rzym	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
7.	1. A 3. B	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
8.	Zakon krzyżacki lub Zakon Szpitalny Najświętszej Maryi Panny Domu Niemieckiego w Jerozolimie. Ocena roli zakonu w dziejach Polski może być subiektywna, ale powinna odwoływać się do realiów historycznych i być logiczna. Powinno jej towarzyszyć uzasadnienie zawierające dwa poprawne argumenty, np. Zakon krzyżacki odegrał w dziejach Polski bardzo niekorzystną rolę. Po pierwsze Polska utraciła na jego rzecz ważne terytoria, a po drugie zmuszona była prowadzić z zakonem bardzo kosztowne wojny. Oba czynniki doprowadziły do jej osłabienia.	4 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi zawierającej nazwę, ocenę i dwa argumenty 3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi zawierających nazwę, ocenę i jeden argument 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi zawierających nazwę i ocenę 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi – nazwy 0 pkt – brak odpowiedzi, niepoprawne podanie pierwszego elementu odpowiedzi – nazwy, niepoprawne podanie wszystkich elementów odpowiedzi	0–4
9.	A. Kazimierz Wielki z dynastii Piastów	1 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi zawierającej trzy elementy 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie jednego niepoprawnego elementu odpowiedzi	0–3
	B. XIV w.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. utworzenia uniwersytetu (lub akademii, lub szkoły wyższej, lub studium generale) w Krakowie	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
10.	A. c) XV w.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–3
	B. b) Jan Hus	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. d) negatywny	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
11.	A. styl gotycki, cecha: np. ostrołukowe okna i portal głównego wejścia, charakterystyczna ornamentyka – żabki, maswerki	2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi – nazwy stylu 0 pkt – brak odpowiedzi, niepoprawne podanie pierwszego elementu odpowiedzi – nazwy stylu, niepoprawne podanie wszystkich elementów odpowiedzi	0–3
	B. siedziby władz miejskich/samorządu miejskiego/administracyjną (ratusza)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
12.	1. Henryk IV 2. Jan bez Ziemi 3. Wilhelm Zdobywca 4. Ferdynand II (Aragoński)	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
13.	A. (Władysław) Jagiełło	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–4
	B. Elżbieta (Łokietkówna), dynastia Piastów	1 pkt – podanie pełnej i poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie jednego lub dwóch niepoprawnych elementów odpowiedzi	
	C. np. zawarcie unii polsko-litewskiej, małżeństwo Władysława Jagiełły i Jadwigi, chrzest Litwy	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	
14.	1. XVI w. 2. XVIII w. 3. XV w. 4. XVI w.	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–4

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
15.	A. Trasa 1: Vasco da Gama; Trasa 2: Krzysztof Kolumb	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–3
	B. Np. rozpoczęcie kolonizacji hiszpańskiej w Ameryce, odkrycie Ameryki lub Wysp Bahama (lub San Salvador)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
16.	b) Johannes Vermeer c) Edgar Degas	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
17.	1. fałsz 2. prawda 3. fałsz	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–3
18.	1 zgoda sandomierska 2. <i>pacta conventa</i> 3. uniwersał połaniecki 4. unia brzeska	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–4
19.	A. Kolumna Zygmunta (w Warszawie)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–4
	B. Władysław IV Waza; uzasadnienie: np. Był synem króla Szwecji i Polski, następcą elekcyjnym, rok fundacji zabytku pokrywa się z panowaniem Władysława IV.	2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi 1 pkt – podanie pierwszego poprawnego elementu odpowiedzi – fundatora 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych elementów odpowiedzi, niepoprawne podanie pierwszego elementu odpowiedzi – fundatora	
	C. 1621 r.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
20.	A. 2	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–5
	B. Barok; cechy np.: bardzo ozdobne wnętrza, łączenie i przenikanie zdobień malarskich i rzeźbiarskich, dynamika i monumentalizm bryły, bogactwo detali architektonicznych.	3 pkt – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi zawierających nazwę i dwie cechy 2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi – nazwę i jedną cechę 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi – nazwy 0 pkt – brak odpowiedzi, niepoprawne podanie pierwszego elementu odpowiedzi – nazwy, niepoprawne podanie wszystkich elementów odpowiedzi	
	C. c) XVII w.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
21.	A. Np. Odstąpienie od zasady <i>cuius regio, eius religio</i> względem trzech najpopularniejszych w Rzeszy wyznań chrześcijańskich, utrzymanie zmian terytorialnych dokonanych w cesarstwie do 1624 r., przyznanie książętom suwerenności.	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	0–6
	B. Np. Łacińskie słowa <i>cuius regio, eius religio</i> oznaczają po polsku: „czyja władza (panowanie/królestwo), tego religia”. Wyznanie władcy panującego na danym terenie musieli wyznawać jego poddani.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. 1648 r.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	D. wojna trzydziestoletnia	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
22.	A. Bunt szlachty (wystąpienie znaczącej grupy szlachty) przeciwko władcy (pod hasłem obrony zagrożonych swobód, wolności).	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–6
	B. rokosz Zebrzydowskiego lub rokosz sandomierski	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
	C. d) Zygmunt III Waza	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
	D. Guzów; np. bitwa nie zakończyła się zwycięstwem rokoszan, gdyż nie otrzymali oni na czas posiłków, ich wojska miały gorszą pozycję na polu boju, były mniej liczne od wojsk królewskich.	2 pkt – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi – nazwy i wyjaśnienia 1 pkt – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi – nazwy lub wyjaśnienia 0 pkt – brak odpowiedzi, niepoprawne podanie obu elementów	
	E. 1	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	
23.	3. B 5. A	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2
24.	Księstwo Warszawskie; data powstania: 1807 r., data likwidacji: 1815 r.	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi – nazwy i jednej z dat 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi – nazwy 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi, niepoprawne podanie nazwy	0–3
25.	A. 1812 r.; uzasadnienie: np. Drugą wojną polską nazywano atak wojsk Napoleona na Rosję w 1812 r.	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi – daty i uzasadnienia 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi – daty 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi, niepoprawne podanie daty	0–5
	B. Frydland – 1807 r., Tylża – 1807 r., Austerlitz – 1805 r.	3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie trzech niepoprawnych odpowiedzi	
26.	1. prawda 2. fałsz 3. prawda 4. prawda	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–4

Zadanie	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
27.	A. Fryderyk II Hohenzollern (Wielki), Otto von Bismarck, Paul von Hindenburg, Adolf Hitler	4 pkt – podanie czterech poprawnych odpowiedzi 3 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie czterech niepoprawnych odpowiedzi	0–5
	B. Rysunek sporządzono w celu propagandowym (podkreślenia doniosłości osoby Hitlera i działań podejmowanych przez niego); uzasadnienie: np. O propagandowej wymowie świadczy zestawienie Hitlera z wybitnymi postaciami z dziejów Niemiec – władcą, politykiem, wodzem. Sugeruje to przypisanie mu równie ważnych osiągnięć, jakie miały ukazane obok niego osobistości.	1 pkt – podanie pełnej poprawnej odpowiedzi zawierającej ocenę i uzasadnienie 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej lub niepełnej odpowiedzi	
28.	d) Powstania śląskie	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi	0–1
29.	a) Austro-Węgier b) Sarajewie	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak odpowiedzi, podanie dwóch niepoprawnych odpowiedzi	0–2